

Sabit Olan Dünya 31 Ekim 1992 Den Sonra Güneş Etrafında Dönmeye Başladı 2 Bölü

– Sami Biber · 01 Kasım 2020

SABİT OLAN DÜNYA 31 EKİM 1992 DEN SONRA GÜNEŞ ETRAFINDA DÖNMEYE BAŞLADI--2. BÖLÜM--

Evet aslına bakılacak olursa Vatikan'a göre çıbanın başı Kopernik idi çünkü dünyanın evrenin merkezi olmadığı, sabit olmadığı, evrenin gözümüzle gördüklerimiz dışında oldukça geniş hatta sonsuz olduğu fikri onun başının altından çıkmıştı. Dolayısıyla da Hıristiyan inancını yerle bir eden bu düşünce, Kopernik'in 1543'te basılan eseri *Revolutions of the Celestial Spheres*'de (Göksel Kürelerin Devinimi Üzerine) ve haliyle kısaca Kopernik Kuramı dediğimiz bu kuram Vatikan tarafından yasaklanmış ama Kopernik, Engizisyon tarafından sorgu sualden, asıl mucidi engizisyoncular olduğu halde maalesef Filistin askısı diye adlandırılan işkencelerden geçirilemeden öteki aleme göç etmişti.

Kopernik öteki aleme göç etmişti ama Galile onun kuramına dört elle sarılmış ve ispatlamaya çalışıyordu. ancak yine de 1610 yılına kadar kozmoloji tartışmalarında taraf olmamaya ve yorum yapmamaya özen göstermişti. Çünkü 1610 Yılına kadar henüz teleskopu icat etmemişti.

1610 da ilk olarak gözlük camlarıyla yaptığı teleskobu daha sonra geliştirdi. Teleskobu ile evreni incelemeye başlayan Galile 1613 yılından itibaren Kopernik Kuramı üzerine yazılar yazmaya başlayınca hem Katolik hem de Ortodoks Hıristiyan dünyasının tepkisini çekmeye başladı. Bu tepkinin nedenleri daha önce de belirttiğimiz gibi üç noktada toplanıyordu:

- 1- Kitab-ı Mukaddes yazılarıyla kuramın gerçeklerinin çelişmesi
- 2-İsa Mesih'in yeryüzüne gelmesi savının eleştiri zeminine girmesi
- 3-Aristoteles felsefesinin aksine yeni bir zihinsel devrime geçiş olması

Galile bu tür Kitab-ı Mukaddes kaynaklı eleştirilere Benedict Rahibi Benedetto Castelli'ye yazdığı ayrıntılı bir mektupla yanıt verdi. Galileo'nun bilim ve Kitab-ı Mukaddes arasındaki ilişki üzerine görüşlerini özetleyen bu mektup özel olarak dolaşıma sokulup Kilise önde gelenlerine iletildi ve Galile heretik(dalalet içinde bulunan, doğru yoldan arılan bir sapmış) olmakla suçlandı ve Roma Engizisyon Mahkemesi'ne ihbar edildi. Bu ilk suçlama kısa süreliğine olmak kaydıyla geri çekildi.

Galile bunun üzerine, ilk mektubundan daha kapsamlı ve uzun olarak, 1615 yılında "Letter to the Grand Duchess Christina"da (Grand Düşesi Christina'ya Mektuplar) bilim ve Kitab-ı Mukaddes arasındaki düşüncelerini tekrar dile getirdi. Bu yapıtıyla konu o kadar tartışmalı hale geldi ki yapıtı 1636 yılına kadar az sayıda basımla kaldı.

Galileo dini eğitim görse de sıradan bir kilise üyesidir. Bu nedenle de 8 Nisan 1546'da gerçekleşen Trent Konsili'nin dördüncü oturumunda alınan, piskopos ve kilise konsili dışındaki kişilerin Kitab-ı Mukaddes'i yorumlayamayacağı kararını da kesin bir şekilde ihlal etmiştir. Zira astronomlara evrenin yanlış yorumlandığını söylemek başka, Kilise'nin karşısına geçerek inanılan her şeyin gerçeklik denen sunumlarla örtüşmediğini söylemek ise bambaşka bir şeydir.

Roma Katolik Kilisesi adına yanıt veren teolog Kardinal Robert Bellarmine, Galileo'nun düşüncelerinin çoğunu paylaşırsa da Tanrı tarafından yazılan Kitab-ı Mukaddes'in her kelimesinin doğru olması gerektiğini bu nedenle de bir Hristiyanın yazılanları inanç kadar gerçeklik olarak da kabul etmesi gerektiğini söylemiştir

Oysa Galile, Ay ve kraterlerini görerek ay ve yeryüzünün aynı maddelerden yapıma olasılığı varken sanıldığı gibi eterden (esir/ether) yapılmadığını göstermiştir. Bunun yanında Ay'ın da tıpkı Dünya gibi bir atmosfere sahip olabileceğini öne sürmüştür. Galile aynı zamanda Orion kümesini gözlemleyerek bunun nebula olabileceğini ve kümeninse yıldızlardan oluştuğunu söylemiştir. Yine Samanyolu'nun yıldızlardan oluştuğunu tespit ederek Aristoteles'in Samanyolu için öne sürdüğü "bulut" olabileme ihtimalini sonlandırmıştır.

Son olarak da Güneş sistemi içinde Satürn gezegenini gözlemleyerek Aristoteles fiziğine yeniden bir darbe vurmuştur. Çünkü Aristoteles ve yandaşlarına göre gökyüzünde hiçbir şey görünenin ötesinde olamaz ve yeni keşiflerle çoğalamaz, değişmez ve bozulmazdı.

Yani kilisenin ezberini bozuyordu Galile.

Galile teleskobunu Venüs gezegenine çevirdi ve Venüs'ün safhaları olduğunu tespit etti. Bu gözlem, Kopernik'in ne kadar haklı olduğunu bir göstergesiydi. Batlamyus kuramında Venüs, sürekli belli bir uzaklıkta olmalıydı ve sadece hilal şeklinde görülmeliydi. Oysa gözlemler, Venüs'ün bazen çok yakın bazen çok uzakta olduğunu gösterdi. Yalnız hilal şeklinde değil farklı konumlarda da görünüm vermesiyse ancak Kopernik sistemiyle açıklanabilirdi. Galileo, Jüpiter gözlemlerine başladığındaysa, çevresinde dönen 4 uydunun bulunduğunu söyleyerek bunları minyatür bir Güneş sistemine benzetmişti

Galile'nin bütün bu çalışmaları Kopernik kuramını güçlendirdiği için Kilise tarafından rahatsızlıkla karşılanmaya başlandı. Yakın arkadaşı ve ileride papa olacak olan Urban (Maffeo Barberini) tarafından da uyarılmış olan Galile, sonunda Roma Katolik Kilisesi'nin iki kesin buyruk yayınlamasına neden oldu:

1-Güneş, Yer'in çevresinde dönmediği merkezde sabit olduğu yönündeki düşünce kutsal öğretilere aykırı, saçma ve yanlış bir savdır.

2-Yer'in merkezde sabit değil, Güneş çevresinde bir gezegen olduğu görüşü felsefi açıdan saçma ve

yanlış, teolojik açıdan ise gerçek inanca ters düşen bir savdır.

Şubat ayında Papa V. Paul bir grup teoloğundan Güneş merkeziliğin Ortodoksluğuna dair görüş ister. Teologlar Papa'ya oy birliğiyle Kopernikçiliğin yalnızca yanlış değil, aynı zamanda birçok kutsal metne açıkça hakaret ettiği ve heretik olduğunu bildiren özel bir rapor verir. Papa bu teolojik kanıyı değiştirir ve 5 Mart 1616 tarihinde Dizin toplantısında yayımladığı kararnameyle bütün Kiliseye duyurur.

Kopernik kuramının yasaklanmasının en büyük sebebi Galileo Galile'i susturma girişimi olduğu da reddedilemez bir olgudur. Kararda Galileo'nun fikir ve adı geçmese de direkt onu ilgilendirici bir karar alınmıştı. Papa, Bellarmine'den Galileo'ya Kopernikçilik aleyhindeki kararı açıklamasını ve bunu reddetmesi durumunda hapsedileceğini söylemesi adına buluşmasını ister. Buluşma gerçekleşir ve Galile'ye, bundan böyle ötmeye devam ederse başına geleceklerin sorumlusunun kendisi olacağı uyarısı yapılır.

1623 yılında tam bir bilim insanı ve yakın arkadaşı olan Toskanalı Maffeo Barberini'nin VIII. Urban adıyla Papa seçilmesi Galileo'yu umutlandırır. Sonraki yıl Galileo Kopernikçilik üstüne olan suçlamaların kaldırılmasını dilemek için Roma'ya gider. Yeni Papa'yla yaptığı 6 görüşmeden sonra Urban, Galileo'ya Kopernikçilik üzerine bir daha yazamayacağını söyler. Bunun üzerine Galileo, Kopernikçi sorunun iki tarafına ilişkin kanıtları ve savları gözden geçirerek Platon stili bir kitap kaleme almayı düşünür. Diyalog şeklindeki bu kitapta karakterlerden Salviati yeni düşünceleri güçlü bir biçimde sunacak, diğer sözcü Simplicio eski gelenek adına inatla ve ayrıntılı bir biçimde tartışacak ve üçüncü sözcü Sagredo sorunları yansız bir bakış açısıyla dile getirecekti. En iyi bilinen bu son kitabı, "Dialogue Concerning the Two Chief World Systems (İki Büyük Dünya Sistemi Hakkında Diyalog)", 1616 kararını çiğneyip çiğnemediği tartışmaları üzerine oldukça ses getirmiştir. ve kitabı Kopernikçi kuramı savunuyor olarak kabul edilmiştir.

Papa VIII. Urban, bütün meseleyi soruşturması için özel bir komisyon atar. Bu süreçte Komisyon, Engizisyon Mahkemesi dosyalarından VIII. Urban'ın bile bilmediği Kardinal Bellarmine'nin Galileo ile yaptığı uyarı görüşmesinin dosyalarını ortaya çıkarır. Bu olay sonrası Papa'nın Galileo'yla arkadaşlıkları bir ihanet hissine dönüşür. Mahkemeye çıkarılması kaçınılmaz bir hale gelir ve bu mahkeme 1633 yılının ilkbaharında görülür. Mahkemede iki temel hukuki sorun vardır:

1-Kitap yayımlanmak için alt düzey kilise yetkililerinden gereken onayları sağlayarak piyasaya çıkmadan üç yıl önce Galileo uygunsuz mu hareket etmiştir?

2-Daha önemlisi 1616'da ona verilen emri çiğnemiş midir?

Papa VIII. Urban'ın son kararı "şiddetli biçimde sapkınlık şüphesi altında" olduğu hükmüdür. 22 Haziran 1633 de Galileo mahkemenin düzenlediği bir yemini okumaya zorlanır:

"Siz muhterem kardinaler ve inançlı tüm Hıristiyanların hakkımdaki haklı şüphelerini gidermek için, geçmişteki tüm yanlış ve aykırı düşüncelerimden ötürü kendimi lanetliyor, bundan böyle kutsal öğretilere aykırı hiçbir fikir taşımayacağıma dair huzurlarınızda diz çöküp önümdeki Kutsal Kitap'a el basarak tüm kalbimle yemin ediyorum. Kutsal Kilise tarafından verilen hukuk, hüküm çevresinde, söz konusu yanlış doktrini, her ne suretle olursa olsun, yazılı ya da sözlü olarak savunmayacağıma, benimsemeyeceğime ve öğretmeyeceğime, şahsımla ilgili benzer şüphelere yol açabilecek hiçbir iddiada bulunmayacağıma yemin ediyorum."

Böylece yakılarak idam edilmekten kurtarır kendisini.

Galileo hayatının kalan günlerinin büyük bir bölümünü Floransa yakınlarında Arcetri'deki villasında, bizim bugün ev hapsi diye adlandırdığımız koşullar altında geçirir. 1642 Yılında da hayata gözlerini yumar.

Peki şu meşhur sözü söylemiş midir Galile? Hani engizisyonun vereceği ceza korkusuyla yukarıda yazdığım metni kabul edip mahkemeden çıktıktan sonra ayağını yere vurarak " Ama dünya dönüyor" Demiş midir?

Bu konu tartışmalıdır biraz. Zira konu Galilenin ölümünden yüz seneden fazla bir zaman geçtikten sonra 1757 yılında Giuseppe Baretto'nun kitabı "İtalyan Kütüphanesi"nde şöyle anlatılmaktadır:

"Mahkemeden çıktığı anda, önce gökyüzüne, sonra yere baktı, ayağını yere vurdu ve derin düşüncelerle 'Eppur si muove' (Yine de dönüyor...) dedi, Dünya'yı kast ederek..."

Galilenin bütün eserleri Vatikan tarafından yasaklı kitaplar arasına sokulmuştur. Bu yasak ise ta 1835 yılında kaldırılmıştır. Ancak???

Ancak Vatikan Dünyanın güneş etrafında döndüğünü 31 Ekim 1992 de kabul etmiştir.

31 Ekim 1992 de Papa II. John Paul " Evet, dünya gerçekten de güneşin etrafında dönüyor." Diyerek 1992 yılına kadar Katolik kilisesinin kabul etmediği bu gerçeği kabul etmiştir.

Peki Ortodoks Kilisesi? Yani bizim Patrikhane?

İşin doğrusu bilmiyorum. Onlar hâlâ " Dünya sabittir, güneş onun etrafında dönüyor." mu diyorlar yoksa " Vay anasını yahu. Galile haklıymış." mı diyorlar o konuda bir bilgim yok.

Şimdi işin en komik tarafına gelelim:

Haydi diyelim ki Hristiyan dünyası Kitab-ı Mukaddesleri Dünyanın evrenin merkezi olduğunu, güneşin de dünya etrafında döndüğünü söylediği için dünyanın sabit olduğuna inandı asırlarca. Bu gerçeği ancak 1992 yılında resmen kabul etti Papalık makamı, peki bizim Müslüman (!) alim Suudi Arabistanlı imam Şeyh Bender El Hayberi'ye ne dememiz lazım? Adam, dünyanın dönmediğini söyleyip, "Eğer dünya dönüyorsa bir uçak havada durduğunda Çin'in uçağa doğru gelmesi gerekmez miydi?" Diye sormuş iyi mi? Üstelik de Kur'an'da konu ile ilgili apaçık ayetler olduğu halde.

"Geceyi, gündüzü, Güneşi ve Ayı yaratan da Odur. Bunların her biri bir yörüngede yüzmektedir.
" (Enbiya Suresi 33. Ayet)

"Ne Güneş Aya yetişir, ne gece gündüzü geçer. Hepsi bir yörüngede yüzer, gider. " (Yasin Suresi 40. Ayet.)

Velhasılıkelam Atatürk çok doğru demiş: CEHALET, YENİLMGEREKEN EN BÜYÜK DÜŞMANDIR."

Söz ve bestesi Tuğrul Dağcı'ya, seslendirmesi Nilüfer'e ait olan (Nilüfer'le özdeşleşmiş) bir şarkı ile noktalayalım: DÜNYA DÖNÜYOR SEN NE DERSEN DE, YILLAR GEÇİYOR İSTEMESEN DE...